

Nr 108.

Av herr **Anderson, Erik, m. fl.**, om ytterligare anslag till utredning angående vattenavledning från Emåns vattenområde.

Vid 1930 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t i propositionen nr 200, att riksdagen måtte anvisa dels 4,000 kronor såsom bidrag för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns vattenområde, dels ock 50,000 kronor för motsvarande utredningar i Helgeåns vattenområde. Beträffande undersökningen angående vattenavledning från Emån refereras i propositionen, dels länsstyrelsens i Kalmar län framställning i ämnet med därtill fogad skrivelse från lantbruksingenjören i länet, Torsten Jonzon, dels infordrade utlåtanden av lantbruksstyrelsen, Statens meteorologiska-hydrografiska anstalt och statskontoret, dels också infordrad utredning från länsstyrelsen angående omfattningen av undersökningen och dennas närmare innebörd samt kostnaderna för undersökningen och intressenternas ekonomiska ställning med därtill fogade yttranden av lantbruksingenjören Jonzon och bruksägaren Th. Engströmer i Fågelfors.

Jordbruksutskottet tillstyrkte i sitt utlåtande nr 54 Kungl. Maj:ts proposition och riksdagen beslöt därefter bevilja de föreslagna beloppen.

Ehuru de av Emån och Helgeån översvämmade områdena äro av samma storleksordning, beviljades för undersökning angående vattenavledningen från Emån endast 4,000 kronor mot 50,000 kronor till Helgeån. Anledningen härtill var givetvis den olikhet beträffande undersökningarnas omfattning, som respektive länsstyrelser föreslagit. Beträffande Helgeåns vattenavledning föreslog länsstyrelsen i Kristianstad län en grundlig och allsidig utredning, under det att länsstyrelsen i Kalmar län rörande avledningen från Emån hemställde om en preliminär undersökning, teknisk och rättslig endast rörande vattenförhållandena i Emån och dess källsjöar med särskild vikt fästad på sambandet mellan sjöregleringarna och markskadorna. Länsstyrelsen i Kalmar län tänkte sig således icke några undersökningar och uppmätningar för utrönande av möjligheterna och de ekonomiska betingelserna för att genom rensningar eller invallningar torrlägga de vattenskadade markerna.

Detta framgår även av lantbruksingenjören Jonzons senare yttrande, vari han framhåller, att utredningens första skede borde läggas på en teoretisk undersökning av förutsättningarna grundläggande för en framtida mera ingående utredning. Han framhåller också, att skulle undersökningen redan från början givas full omfattning, skulle kostnaderna komma att stiga till högre belopp.

Lantbruksstyrelsen har i sitt utlåtande framhållit, att undersökning borde verkställas för utrönande av de ekonomiska förutsättningarna för åtgärder

till förhindrande av dylika översvämningar men yttrar också, att full klarhet i berörda frågor icke torde kunna vinnas genom den föreslagna utredningen.

Departementschefen anförde bland annat, att det syntes vara av största vikt, att undersökningen rörande orsakerna till olägenheterna samt möjligheterna och medlen för deras avhjälpande med det snaraste ägde rum.

Av det sagda framgår, att länsstyrelsen och lantbruksingenjören tänkte sig en förberedande undersökning om vattenförhållandena och den inverkan sjöregleringarna kunna hava på dessa, men ansåge, att undersökningar rörande markskadornas avhjälpande genom rensningar och invallningar skulle anstå till en senare utredning. Lantbruksstyrelsen och departementschefen framhålla också behovet av undersökningar rörande medlen för avhjälpande av översvämningarna och de ekonomiska förutsättningarna härför.

Av samtliga här berörda yttranden framgår, att en utredning är önskvärd icke blott beträffande orsakerna till översvämningarna utan också beträffande medlen för skadornas avhjälpande. Det av 1930 års riksdag beviljade anslaget 4,000 kronor avsåg emellertid endast en utredning rörande orsakerna. Då emellertid två efter varandra följande undersökningar, dels draga ut på tiden alltför långt, dels också torde bliva kostsammare genom att en del dubbelarbete synes bliva oundvikligt, anse vi att den beslutade utredningen bör fullföljas i ett sammanhang och göras möjligast allsidig och fullständig även beträffande möjligheterna och medlen för översvämningarnas framtida undvikande. Det anslagna beloppet blir givetvis otillräckligt för en sådan fullständig utredning, i synnerhet som för kostnadsberäkningarna erforderliga resor och terrängundersökningar bliva relativt dyrbara, vilket också framgår av förslagsvis 20,000 kronor torde erfordras.

Vi få därför hemställa

att riksdagen till en allsidig utredning och undersökning rörande vattenavledning från utefter Emån befintliga, av översvämningar hemsökta marker, måtte anvisa ett ytterligare belopp av 20,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1931.

Erik Anderson.

Petrus Nilsson.

Ruben Wagnsson.

Uno Wijkström.

Carl Boberg.